

SØNDRE LAND KOMMUNE
Bygg og vedlikehold

**Prosjekt:
Beredskapssenter**

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ
(SHA-PLAN)

med

BESKRIVELSE AV RISIKOFYLTE ARBEIDSOPERASJONER

og

SAMORDNINGSTILTAK

Rev	Dato	Beskrivelse	Sign.	Godkjent
	17.01.17		HH	

1 INNLEDNING

Krav om helse, miljø og sikkerhetsarbeid på bygge- eller anleggsplasser er hjemlet i Arbeidsmiljøloven (AML). Med hjemmel i AML er gitt to sentrale forskrifter vedrørende HMS; Internkontrollforskriften og Byggherreforskriften.

AML - Arbeidsmiljøloven – Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.
Nr. 62 av 17.06.2005, trådt i kraft 01.01.2006

IKF - Internkontrollforskriften – Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Nr. 1127 av 06.12.1996, trådt i kraft 01.01.1997.

BHF- Byggherreforskriften – Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser, Nr. 1028 av 03.08.2009, trådt i kraft 01.01.2010.

Disse danner grunnlaget for SHA-arbeidet på byggeplassen.

Iht. BHF § 7 har Bygg og vedlikehold utarbeidet plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø; **SHA-plan**, for dette prosjektet. SHA-planen presiserer målsetning, viktige krav, roller, ansvar og rutiner, samt plikter for hovedbedrift, (AML § 2.2).

Organisasjonsplan i dette dokument, se punkt 3.1, gjelder **kun** i forhold til byggherreforskriftens bestemmelser og krav, og er uavhengig av hvilke andre roller aktørene eventuelt har.

2 FORMÅL

2.1 Generelt

Formålet med SHA-planen er gjennom bevisst planlegging, tilrettelegging og koordinering av de ulike arbeidsoperasjoner å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø på byggeplassen og tilstøtende arealer slik at ulykker og helsemessige skader unngås. Hensynet til eksisterende virksomhet hos naboer i tilknytning til prosjektet, skal ivaretas ved systematisk kommunikasjon mellom virksomheten og byggeprosjektet, både i planleggings- og gjennomføringsfasen.

Søndre Land kommune har som mål at ingen skal komme til skade på våre bygge- og anleggsplasser.

2.2 Arbeidstid

Det tillates utført arbeid på byggeplassen mandag – fredag kl. 0700-2000 og lørdag kl. 0900-1800, annen tid trenger dispensasjon.

3.2 Aktører

3.2.1 Byggherre, prosjektleder og koordinatører

Byggherre/Prosjektleder: Tore Venås
Byggherrens representant: Henrik Hvattum
Koordinator for prosjekteringsfasen: Henrik Hvattum
Koordinator for utførelsesfasen: Tom Kåre Kleven

3.2.2 Prosjektets art og organisering

Prosjekt: Beredskapssenter

Entrepriseform: Totalentreprise

3.2.3 Framdrift

Antatt byggestart: Høst 17
Ferdigstillelse: sommer/høst 18

3.3 Tomt og infrastruktur

3.3.1 Lokalisering

Gnr/bnr. 59/1 (foreløpig)

3.3.2 Adkomst og trafikk

Adkomst i fra Randsfjordvegen

3.3.3 Naboforhold

Byggeplassen ligger relativt adskilt fra øvrig bebyggelse med unntak av kommunene vannbasseng og tilhørende infrastruktur, det må påberegnes aktivitet på området. Det er etablert tursti på nordsiden av byggeplassen med noe tur trafikk, hovedsakelig gående. Tursti opprettholdes gjennom hele prosjektet.

3.3.4 Grunnforhold

Det er foretatt grunnundersøkelser i området. Det er skrånede tomt.

3.3.5 Høgspenning

Det er Høgspenning i luften pr. d.d. denne er planlagt nedgravd fra tomtens sørlige grense, ekstra varsomhet utføres ved overgang jordkabel-luftstrekk

3.3.6 Vann og avløp

Det går vann og avløpsledninger på hele tomtens sørgrense. Det er høyt vanntrykk, særlig aktsomhet utvises.

3.3.7 Andre installasjoner

3.3.8 Andre forhold

3.4 Fremdriftsplan

Som en del av SHA-plan er det utarbeidet overordnet fremdriftsplan for prosjektet.

3.5 Byggherre

Byggherre har iht. byggherreforskriftens § 5 det overordnede ansvar for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) under gjennomføring av prosjektet. Prosjektleder pr. definisjon Byggherre.

Hovedbedrift er ansvarlig for at det i hele byggetiden finnes nødvendig førstehjelpsutstyr og at lokalisering av disse er tilstrekkelig merket.

3.9 Overordnede lover og forskrifter.

Hver enkelt aktør i byggeprosessen har selvstendig ansvar for å etterleve alle relevante lover, regler og forskrifter som gjelder for egen virksomhet.

4 RUTINER

4.1 Samordning med eventuell eksisterende brukers vernetjeneste, byggherrens ansvar

Byggherre ved prosjektleder skal sørge for at det etableres systematisk kontakt mellom eventuell eksisterende virksomhets vernetjeneste og byggeprosjektet både i planleggings- og gjennomføringsfasen. Kontakten kan skje gjennom brukernes deltakelse på planleggingsmøter, byggemøter, vernerunder mv. Anvisninger fra virksomhetens egen vernetjeneste skal hensyntas og følges så langt det er praktisk mulig.

Byggherre ved prosjektleder skal påse at alle brukere blir informert om forhold ved byggeprosjektet som kan innvirke på brukernes SHA-forhold under gjennomføringen av bygge- og anleggsprosjektet.

4.2 Forhåndsmelding, BHF § 10

Skjema for forhåndsmelding, Arbeidstilsynets best.nr 369 e, skal benyttes.

4.2.1 Byggherre

Meldeplikt inntreder dersom arbeidet vil vare utover 30 dager eller arbeidsmengden overstiger 500 dagsverk. Byggherre skal så tidlig som mulig og senest 1 uke før byggestart, sørge for å sende inn forhåndsmelding til Arbeidstilsynet på fastsatt skjema.

Alle felt skal fylles ut.

Forhåndsmeldingen trenger ingen oppdatering ovenfor Arbeidstilsynet, men skal ved endringer oppdateres på bygge- og anleggsplassen, kfr. nedenfor.

4.2.2 Hovedbedrift

Hovedbedrift skal i oppslagsform på byggeplass sørge for at det til enhver tid er en oppdatert oversikt over alle som utfører arbeid på bygg- eller anleggsplassen, jf. Arbeidstilsynets skjema nr. 504.

Hvis oversikten til enhver tid holdes oppdatert, trenger ovennevnte forhåndsmeldinger ikke oppdateres ovenfor Arbeidstilsynet.

4.3 Personlig sikkerhetsinformasjon, arbeidsgivers ansvar

Hver enkelt arbeidsgiver er pliktig til å informere egne ansatte om de sikkerhetstiltak som gjelder for dette prosjektet spesielt. Dette gjelder også arbeidsgiver i eksisterende virksomhet som berøres av bygge- og anleggsarbeidet.

Arbeidsgiver skal iht. Internkontrollforskriften sørge for at hans arbeidstakere til enhver tid er oppdatert mht. kunnskap i og om gjeldende forskrifter for stillaser, bruk av spikerpistoler, sikring av bygge- og anleggsplasser og bruk av personlig verneutstyr mv.

Byggherre skal påse at den enkelte arbeidsgivers informasjonsplikt fungerer tilfredsstillende, og at avtalte rutiner for rapportering, oppslag mv. blir overholdt.

4.9 Brannforebyggende tiltak

Ved sveising skal tilliggende brennbare konstruksjoner og materialer beskyttes mot sprut. Det samme gjelder ved bruk av åpen flamme, vinkelsliper og varmpistol. I alle tilfeller skal brannslukningsutstyr være lett tilgjengelig i umiddelbar nærhet av stedet hvor den brannfarlige arbeidsoperasjonen foregår. Det er den som utfører sveisingen som er ansvarlig for at disse føringene er ivaretatt. Det skal innhentes tillatelse for å drive varme arbeider fra Byggherre, før sånt arbeid starter. Dette gjøres på eget skjem utarbeid av Byggherre.

4.10 Adgangskontroll

§ 15 Byggherreforskriften følges. Byggeplassen skal sikres mot adgang for uvedkommende ved oppsett av byggegjerde med tilstrekkelig høyde. Ansvar for oppsett og vedlikehold skal beskrives iht. forskrift om identitetskort (ID-kort) på bygge- og anleggsplasser, [LOV-2005-06-17-62-§1-4](#), [LOV-2005-06-17-62-§4-1](#). Det er total entreprenør som er ansvarlig for at dette er på plass.

4.11 Midlertidige sikringer, rekkverk og lignende (entreprenørens ansvar)

Etablering og vedlikehold av midlertidige sikringstiltak som rekkverk, tildekkinger av utsparinger, sjaktåpninger etc., skal beskrives.

Enhver som pga. utførelse av egne arbeider er nødt til midlertidig å fjerne slike sikringstiltak, skal sørge for reetablering umiddelbart etter at arbeidet er avsluttet eller ved opphold/pauser i gjennomføring av arbeidsoperasjonen.

Entreprenøren skal sørge for tilfredsstillende avsperring av farlige områder eller områder hvor farlig arbeid utføres. Det poengteres særskilt sikring ved såkalt over-under-arbeid, hvor ferdsel under arbeidsområdet medfører fare.

4.12 Arbeid i høyden

Den enkelte entreprenør skal gjøre spesielle sikringstiltak ved arbeid i høyden.

4.13 Farlige stoffer

Hovedbedrift skal påse at det på bygge- og anleggsplassen ikke samlet lagres mer brannfarlig gass eller væske enn hva som er tillatt iht. Forskrift om brannfarlig vare. Lagerplass skal angis i riggplan.

4.14 Oppslag på byggeplass (entreprenørens ansvar)

4.14.1 SHA-oversikt

I hovedbedriftens anleggskontor skal det settes opp lett synlig oversikt som viser:

- Prosjektnavn m/byggeplassens adresse
 - Byggherre (navn og telefonnummer)
 - Prosjektleder (navn, firma, og telefonnummer)
 - SHA-koordinatorer (navn, firma og telefonnummer)
 - Hovedbedrift (firma, telefonnummer hovedkontor)
 - Hovedverneombud på byggeplass (firma, navn)
 - Oppdatert skjema iht. Arbeidstilsynets best.nr. 504 (virksomheter på byggeplass pr. d.d.)
 - Oversikt som viser hvor kopier av sertifikater, godkjenningbevis mv. er oppbevart.
-

4.15 Arkiv på byggeplass

4.15.1 *Samling av produktdatablad for kjemiske stoffer*

Produktdatablad for kjemiske stoffer skal samles i egen mappe på hovedbedriftens anleggskontor. Arkivet skal være tilgjengelig for alle arbeidstakere på byggeplassen, og plasseres slik at det er lett å finne fram til.

4.15.2 *Oversikt over maskiner og utstyr som er sertifiseringspliktige*

Hovedbedrift er ansvarlig for oversikten over hvilke maskiner og utstyr som er sertifiseringspliktige, og skal sørge for at dokumentasjon i form av kopier av godkjenningssertifikater til enhver tid finnes lett tilgjengelig i egen mappe på anleggskontoret.

4.15.3 *Oversikt over hvilke arbeider som krever sertifikat/dokumentert opplæring*

Hovedbedrift skal holde oversikt over hvilke arbeider som krever sertifikat / dokumentert opplæring, f.eks. stillasbygging og bruk av trykkluftdrevet spikeranlegg, og sørge for dokumentasjon i form av kopier av sertifikater og godkjenningsbevis plassert i egen mappe lett tilgjengelig på anleggskontoret.

5 AVVIKSBEHANDLING – MELDING OM SPESIELLE HENDELSER

5.1 Generelt

Enhver person har plikt til å varsle når han anser et arbeid eller forhold for å medføre fare for liv og helse. Enhver har rett til å nekte å utføre arbeid som kan medføre fare for liv og helse.

Hovedentreprenøren skal:

- Umiddelbart muntlig melde enhver ulykke, nestenulykke og farlig forhold til byggherren (Søndre Land kommune).
- I løpet av påfølgende arbeidsdag skriftlig rapportere enhver ulykke, nestenulykke og farlig forhold til Søndre Land kommune. *Se org kart 3.1.*
- Gjennomføre nødvendig varsling og rapportering til myndighetene.
- Følge opp ulykker, nestenulykker og farlige hendelser for å fastslå årsak og omfang.
- Gjennomføre nødvendige tiltak for at tilsvarende hendelse ikke skjer igjen.

Ved ulykker, nestenulykker eller farlige forhold kan Søndre Land kommune innkalle involverte parter til møte for gjennomgang av hendelsen, vurdering av årsak og fastsettelse av tiltak.

5.2 Alvorlige ulykker

Ved alvorlige ulykker skal alt arbeid på byggeplassen stanses, og varsling iverksettes til følgende instanser og i den rekkefølge som er angitt nedenfor:

- Ambulanse
- Politi
- Arbeidstilsyn
- Koordinator for utførelse
- Byggherre / prosjektleder

Arbeidstilsynet skal dessuten ha skriftlig rapport på fastsatt skjema. Igangsetting av arbeidet kan kun skje etter tillatelse fra Arbeidstilsynet.

det under aktuell faretype angis "Ikke aktuelt for prosjektet". Utarbeidelse av denne beskrivelsen er en av SHA-koordinator i prosjekteringsfasens viktigste oppgaver.

Spesielle risikoforhold (iht. BHF §8), herunder:

	Farlig forhold	Aktuelt	Beskrivelse av forholdet og mulig konsekvens	Dokumentasjon
1	Arbeid nær installasjoner i grunnen		Det må før oppstart kartlegges hvor det ligger installasjoner i grunnen eller i luften, samt andre el - kabler. Disse må håndteres i henhold til gjeldende lovverk og forskrifter.	<ul style="list-style-type: none"> Forskrift-2011-12-06-1357. Forskrift om utførelse av arbeid. Internkontroll forskriften.
2	Arbeid nær høyspentledninger og elektriske installasjoner		Pr.dd. er det høyspent i luftstrekk over byggeplassen, denne planlegges lagt om til jordkabel. Denne merkes og sikkerhetsavstand fastsettes i henhold til gjeldende lovverk og forskrifter.	
3	Arbeid på steder med passerende trafikk		Bygge området ligger inntil dyrket mark- eksisterende tursti og i umiddelbarnærhet til fylkesveg. Sperre av anleggsområdet for publikum, slik at arbeidet ikke utgjør noen risiko for passasje av trafikanter(både biler og gående).	
4	Arbeid hvor arbeidstakere kan bli utsatt for ras eller synke i gjørme		Byggegrøp og grøfter skal opparbeides i henhold til gjeldene krav, spesielt med tanke på rasfare.	
5	Arbeid som innebærer bruk av sprengstoff		Aktuelt dersom fjell avdekkes. Ekstra sikringstiltak og varsling ved sprengningsarbeid.	
6	Arbeid i sjakter, underjordisk masseforflytning og arbeid i tunneler		Det er ikke aktuell problemstilling.	
7	Arbeid som innebærer fare for drukning		Det er ikke aktuell problemstilling.	
8	Arbeid i senkekasser der luften er komprimert		Det er ikke aktuell problemstilling.	
9	Arbeid som innebærer bruk av dykkerutstyr		Det er ikke aktuell problemstilling.	
10	Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet ved fall eller av fallende gjenstander		Byggeprosjektets maksimale høyde er ca 10m og det innebærer risiko for denne type skader, men anses ikke å være større enn man må forvente ved et byggeprosjekt av denne type. Det vil være bruk av kraner og	

7 VEDLEGG TIL SHA-PLAN

7.1 Eksempler på oppslag, skjema etc.

Som vedlegg til planen finnes en del skjema som er ment som hjelpemidler for hovedbedriftens utarbeidelse av foreskrevne oppslag, rapporter og arkiv på byggeplassen.

Dersom hovedbedriften har egne rutiner for tilsvarende oppslag og rapporter, kan disse tillates benyttet under forutsetning av at de minimum inneholder tilsvarende opplysninger.

- Avtaleformular mellom byggherre og koordinator for prosjektering er vedlagt.

Skjema finnes som egne dokument.
